

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ. 13
ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ	19

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΤΟ ΑΓΙΟΤΑΦΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΑΓΙΟΤΑΦΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

1. *Ἡ τοπογραφία τῶν μνημείων, ἡ διαμόρφωση καὶ οἱ ἱστορικές τους περιπέτειες μέχρι τὴν περίοδο τῶν Σταυροφόρων.*

- α. Ἡ τοπογραφία τοῦ Γολγοθᾶ καὶ ἡ ἀρχικὴ μορφή τοῦ Παναγίου Τά-
φου
- β. Ἡ βασιλικὴ τοῦ Μεγ. Κωνσταντίνου καὶ ὁ περίκεντρος ναός (ροτό-
ντα) τῆς Ἀναστάσεως. Ἡ καταστροφὴ ἀπὸ τοὺς Πέρσες καὶ ἡ ἀνα-
στήλωση τοῦ Μοδέστου (7ος αἰ.). Οἱ Ἄραβες κατακτητές. Ὁ ὄλε-
θρος τοῦ 11ου αἰῶνος καὶ ἡ ἀνοικοδόμησις τοῦ Κωνσταντίνου Μο-
νομάχου
- γ. Τὸ μεγάλο αἶθριο καὶ ὁ δῆμαλός

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΓΥΡΩ ΤΟΥ ΓΟΛΓΟΘΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΟΥ ΤΑΦΟΥ ΛΑΤΡΕΥΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΩΝ — ΟΙ ΤΥΧΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΠΟΜΕΝΟΥΣ ΑΙΩΝΕΣ

1. *Παρεκκλήσια καὶ προσκυνήματα*

- α. Τὸ Βαπτιστήριο, ὁ Γολγοθᾶς, τὰ Προσκυνήματα: Ἐξέδρας, Ἀβραάμ
καὶ Ἀδάμ, ὁ ναός τῆς Θεοτόκου τῶν «Σπουδαίων»
- β. Τὸ παρεκκλήσιο τῆς Εὐρέσεως τοῦ τιμ. Σταυροῦ, Ἡ Εὐρεση καὶ ἡ

- συσχέτισή της μέ τήν άγία Έλένη Τό ζήτημα τής γνησιότητας. ΈΗ ισχυρή παράδοση στήν Όρθόδοξη καί στήν Ρωμαιοκαθολική Έκκλησίασελ. 98
- γ. Τά Προσκυήματα τών συναφών πρός τό Πάθος του Έησου όργάνων (Instrumenta). Τρία μικρότερα παρεκκλήσιασελ. 108
- δ. Τά παρεκκλήσια: Νικητήριος ή Άγγελική καί Άγία Φυλακή. Τό Προσκυήμα τής Άποκαθλώσεωςσελ. 119

2. Τά Άγιοταφικά μνημεία άπό τήν περίοδο τών Σταυροφόρων μέχρι σήμερα

- α. Ό Παν. Τάφος καί ή διαμόρφωση του όλου χώρου σέ ρωμανικό τρουλλαίο ναό. Ό «Χορός» (choeur) καί τό Όρθόδοξο «Καθολικό»σελ. 128
- β. Τό «Έπτακάμαρο», ή διαμόρφωση καί στέγαση παρεκκλησιών. Έλληνορθόδοξες προσθήκες. Τά άλλα Δόγματα στον Παν. Τάφο. Τά άπαράγραπτα δικαιώματα του Πατριαρχείου Έεροσολύμωνσελ. 133
- γ. Οι δυσμενείς τύχες του Ίεροϋ συγκροτήματος. Τό νέο Κουβούκλιο του Μ. Κομνηνού μετά την πυρκαϊά του 1808σελ. 138
- δ. Σχολιασμός καί αξιολόγηση του Κουβουκλίου του Κομνηνού. Μεταγενέστερες στερεωτικές έργασίες. Τό «Γραφείο Συνεργασίας» τών Τριών Δογμάτωνσελ. 142

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΦΩΤΟΣ ΤΩΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΠΕΡΙ ΑΓΙΟΥ ΦΩΤΟΣ σελ. 153

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΦΩΤΟΣ

1. Άπό τήν άρχαία στήν Χριστιανική λατρεία

- α. Έ άρχαία θύραθεν καί ή Χριστιανική χρήση του φωτόςσελ. 161
- β. Τό φώς στον Πανάγιο Τάφο καί ή παράδοση τής εϋλογίας του. Άναφορές προσκυητών καί λειτουργικών κειμένωνσελ. 164

- γ. Τό πασχαλινό φῶς καί στή Δυτική Ἐκκλησίασελ. 169
2. Τό ἅγιο φῶς κατά τίς μαρτυρίες ὅσων τό δέχονται ὑπερφυσικό καί οὐρανόπεμπτο
- α. Ἡ θαυματουργική ἐμφάνιση τοῦ ἁγ. φωτός στόν Παν. Τάφο. Ἀνάλογα φαινόμενα. Οἱ ἀρχαιότερες μαρτυρίεςσελ. 171
- β. Τό «θαῦμα» τοῦ φωτός ἀπό τήν περίοδο τῶν Σταυροφόρωνσελ. 184
- γ. Τό ἅγιο φῶς κατά τούς ρώσους προσκυνητές καί τήν νεότερη Ἱεροσολυματική παράδοσησελ. 189
3. Ὁ τροῦλλος καί τό ἐσωτερικό τῆς ροτόντας στή σχέση τους μέ τό ἅγιο φῶς
- α) Τό ὄπαιο τοῦ τροῦλλου ὡς δίοδος τοῦ ἁγίου φωτός. Εἶναι ὁ ἥλιος αἰτία τοῦ θαύματος; Τό ὄπαιο κατά τίς ἀπεικονίσεις καί τίς γραπτές μαρτυρίεςσελ. 196
- β) Ὁ τρόπος διανομῆς τοῦ ἁγ. φωτός κατά τά σχεδιάσματα καί τά κείμενασελ. 201

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΤΟ ΑΓΙΟ ΦΩΣ ΣΤΗ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΤΟΥ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

1. Το νόημα καί ἡ φύση τοῦ ἁγίου φωτός
- α. Ἡ οὐσία τοῦ θέματος (Φῶς = ὁ ἀναστάς Χριστός). Πρώιμη σχετική λειτουργική ἐπίκλησησελ. 207
- β. Ὑπερφυσικό καί φυσικό ἅγιο φῶς. Προϋποθέσεις στήν γενικότερη ἐμφάνιση τοῦ ἱεροῦ φωτόςσελ. 211
- γ. Μαρτυρίες γιά τήν θεολογική (δογματική) ἀξιολόγηση καί βεβαίωση κάθε πραγματικά ὑπερφυσικοῦ φωτόςσελ. 213

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Η ΛΑΙΚΗ ΔΟΞΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΓΙΟ ΦΩΣ ΚΑΙ Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

1. Ἀπό τήν παραπληροφόρηση στήν ὀρθή πληροφόρηση
- α. Ὁ θρῶλος γιά τήν ἐξακριβωση τοῦ φωτός ὡς ὑπερφυσικοῦσελ. 218

- β. Ἡ δεητικὴ «Εὐχή» τοῦ Πατριάρχου μέσα στό ἱερό Κουβούκλιο ὡς ἡ μόνη ὑπεύθυνη ἔκφραση τῆς φύσεως καί τῆς ἐννοίας τοῦ ἁγίου φωτόςσελ. 222
- γ. Συμπερασματικὸς χαρακτηρισμὸς τῶν δύο μορφῶν τοῦ ἁγίου φωτός. Ἀγιογραφικὲς ὑπομνήσεις. Κοινὸ τό βίωμα τοῦ ἁγίου φωτός, ἀλλὰ ἀνάλογο μὲ τὴν πίστησελ. 228

ΕΠΙΜΕΤΡΟ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΝΑΓΙΟ ΤΑΦΟ ΣΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ ΤΑΦΟΥΣ

Ἡ ἐννοια τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν στὴν Ὀρθοδοξία

- α. Μυθικὲς «ἀναστάσεις» καί ἀναστάσεις συμβολικὲς στίς μυστηριακὲς θρησκείες. Τυπολογικὲς συσχετίσεις μὲ τὴν Χριστιανικὴ Ἀνάστασησελ. 235
- β. Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ καί ἡ ἀνάσταση τῶν νεκρῶν. Ψυχὴ καί σῶμα στὴν πραγματικότητα τοῦ θανάτου. Ἡ ἐπίδραση τοῦ Πλάτωνος. Πῶς ἐννοοῦνται τὰ δύο ἀνθρώπινα στοιχεῖα στὴν παλιγγενεσίασελ. 244

ΕΓΧΡΩΜΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣσελ. 271

ΠΙΝΑΚΕΣσελ. 281